

faae en Gjæld paa hver Lønbe Hartkorn af 384 Rd., altsaa omtrent 30 Rd. mere for hver Lønbe Hartkorn. Vi see altsaa, at i dette Punkt stiller det sig ikke saa lidet fordeelagtigere for den østlige Bane med Sidebane til Silkeborg, end det gjør for Fuldbrobanen. Det Samme ville vi finde ved at gjenemgaae alle de Oplysninger, der findes i Lovforslaget, saa at det ogsaa fra denne Side vil være klart, at Anlægget af Ostbanen med Sidebanen vil give en mere sikker Rente end Fuldbrobanen. Jeg bemærkede, at en Kanalisering af dette Terræn fra Fuldbrobanen til Ny Mølle var et i mine Dine meget uheldigt Projekt. Først vil jeg derfor henlede det ærede Things Opmærksomhed paa, at de Beføstninger, der ville være forbundne med dette Anlæg, ikke ville beløbe sig til 146,000 Rd., men til omtrent 200,000 Rd., fordi der maatte endnu til den nævnte Kapital lægges de Beføstninger, som ville være forbundne med at anstafte Dampstibe og de fornødne Jernbaade, og hvad videre der ellers hører til; altsaa 200,000 Rd. vil være den Kapital, som vil gaae med til et saadant Foretagende. Denne Beregning har jeg naturligviis ikke fra mig selv, men fra en Ingeniør, som vel kender alle Forholdene der. Foruden denne Udgift kan man ogsaa sikkert regne paa, at der aarlig vil blive en betydelig Underbalance formedelst Driftsomkostningerne, thi den Trafik, der vil blive paa disse Søer og denne Kanal, vil blive overmaade ringe. Det er min fulde Overbeviisning, og jeg troer at kunne godtgjøre det, at det ikke vil have nogen videre gavnlig Indflydelse paa at lette Frekvents i den indre Deel af Sjælland. Man vil maastee hertil sige, at det er umuligt Andet, end at der maa føres Varer fra Silkeborg til Fuldbro og omvendt fra Fuldbro til Silkeborg, og Silkeborg-Skovene, vil man ogsaa sige, ville yde et væsentligt Bidrag til den Frekvents, der vil udvikle sig; men betragtes det lidt nærmere, vil man, troer jeg, faae at see, at dette ikke er af en saadan Vægt, at man kan bygge Noget paa det. Hvad Skovene angaaer, saa er det vist, at der vil stee Exporter ved dem ad den Vej; men det er ligesaa vist, at den overveienende Deel vil søge til de indre Dele af Sjælland eller til de mere vestlige Dele, som

ere aldeles skovløse; til disse Egne ville Exporterne fornemmelig drages hen, og ikke til de østlige Egne, der ere rige paa Skove. Hvad Frekvents i mellem Silkeborg og Fuldbro angaaer, saa vil der vel findes nogen, men naar den skal have noget Liv, selv paa den Tid af Aaret, hvor det lettest kunde stee, maatte der etableres ved Fuldbro Kommissionærer, der kunde besørge Godsset osv.; der maatte anlægges en By, Skanderborg maatte saa at sige rykkes derhen, for at dette kunde stee. En mindre Deel af de Varer, der gaae fra Silkeborg, vilde vel gaae denne Vej, men den større Deel vilde gaae den anden Vej til Randers, fordi paa den Tid af Aaret, hvor Frekvents vilde være størst, er Fuldbroveien impassabel. Silkeborgs Stilling i dette Dieblit er saaledes, at Kjøbmændene og de Industribivende der maae forsyne sig med de fornødne Forraad til Vinteren tidlig paa Efteraaret, i Slutningen af Oktober eller i de første Dage af November; thi ellers risikere de ikke at faae dem, eller de maae i alt Fald underkaste sig den meget kostelige Transport tilbogns fra Randers; de maae altsaa være forsynede med en langt større Driftskapital, end der vilde være nødvendigt, isald de boede i andre Byer, hvoraf igjen vil følge, at Produkterne blive ikke lidet dyrere, og at Forbruget af dem altsaa maa blive mindre for Egnens Behoere. Dette er naturligviis Alt tilsammen en Følge af, at Søerne omkring Silkeborg, saasom de Gubenaadalen banner i sit Løb fra Silkeborg til Randers, fryse let til. Næsten hvert Aar i Begyndelsen af November have vi der en lille Vinter paa 4 til 6 Dage, og vi have da en Kulde af 2 til 5 Grader, og det er meer end tilstrækkeligt til at lægge disse Søer til og forbyde al Frekvents paa dem for Resten af Vinteren. Men, mine Herrer, det er ikke alene dette Punkt, ikke alene Hensynet til de Varer, der føres fra Silkeborg, og som Egnen skal forbruge, der gjør sig gjældende, men det er ogsaa Tilfelbet med de Varer, som Landmændene der bode omkring, ville affende. De kunne ikke gaae ind paa nogen Afford, isølge hvilken de skulle indsende deres Varer i November Maaned; de vide ikke, om de ville være istand til at præstere, hvad de skulle præstere, da de ikke